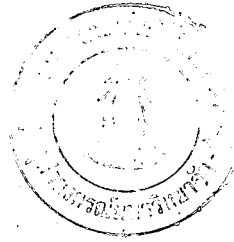

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาคือเครื่องมือสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ¹ กล่าวคือถ้าพลเมืองในประเทศได้รับการศึกษาสูง มีความรอบรู้ในทางวิชาการมาก พลเมืองก็จะมีความสามารถนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ได้มากขึ้น และสามารถใช้สิ่งที่มีอยู่แล้วอย่างมีประสิทธิภาพ ให้เป็นประโยชน์ได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นบางประเทศแม้ว่าจะมีพลเมืองน้อยแต่ก็มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี เพราะว่าพลเมืองมีระดับการศึกษาสูง² แต่ในการวางรากฐานให้พลเมืองในประเทศมีการศึกษาที่ดีนั้น จำต้องอาศัยกำลังคนที่จะมาเป็นผู้นำ ถ่ายทอดแนวความคิดและความรู้ในวิชาการต่างๆ เพื่อเตรียมให้กุลบุตร กุลธิดา พร้อมทั้งจะเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติสืบไป ผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบดังกล่าวก็คือ "ครู"

จากความสำคัญของครูดังกล่าวข้างต้น การเตรียมครูหรือการผลิตครูเพื่อออกไปสอนนักเรียน จึงได้รับการพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วน ประเทศไทยก็ยอมรับในความสำคัญของการจัดการฝึกหัดครู โดยกำหนดไว้ในแผนการศึกษาชาติ พุทธศักราช 2503 ว่า "รัฐเป็นผู้จัดการฝึกหัดครูและพึงสนับสนุนการฝึกหัดครูเป็นพิเศษ"³ กรมการฝึกหัดครูเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่

¹หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล, "คำนำของนายถนอมคุณุ์บริหารการศึกษาระดับประเทศไทย," การปฏิรูปการศึกษา (พระนคร : วัฒนาพานิช, 2518), หน้า (6).

²บุญถิ่น อัตถากร, ข้อคิดบางประการเกี่ยวกับเศรษฐกิจการศึกษา (พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2506), หน้า 13 - 14.

³กระทรวงศึกษาธิการ, ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ 2435 - 2507 (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2507), หน้า 367 - 382.

เกี่ยวกับการดำเนินการผลิตครูให้โรงเรียนและสถานศึกษาทั่วราชอาณาจักร⁴ โดยผลิตครูในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาเป็นสำคัญ หลักสูตรระดับนี้รับนักเรียนที่สำเร็จประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.3) เข้าศึกษาต่อเป็นเวลา 2 ปี สำเร็จแล้วได้รับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.)⁵ ความมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาเพื่อผลิตครูออกไปทำการสอนนักเรียนในระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.1 - ป.4) ซึ่งเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ ดังนั้นคุณภาพของครูที่ผลิตออกไปจึงเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะหากได้ครูที่ไม่มีคุณภาพก็พอออกไปทำการสอนแล้ว ย่อมมีผลไปถึงการศึกษาของเด็กเป็นจำนวนมาก⁶ การฝึกหัดครูจึงนับได้ว่าเป็นกุญแจดอกสำคัญในระบบการศึกษา เพราะช่วยแก้ไขในเรื่องคุณภาพการศึกษาได้มากกว่าระดับอื่น⁷ แม้ว่าคุณภาพของครูจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการก็ตาม แต่ปัญหาที่ได้รับการกล่าวถึงอยู่เสมออีกคือ ครูที่ผลิตได้นั้นมีความรู้ไม่ได้มาตรฐานเพียงพอ⁸ สำเหตุที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหานี้ก็คือการสอบคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนฝึกหัดครูยังไม่เหมาะสมถูกต้องดีนัก

⁴กรมการฝึกหัดครู, หน้าที่ งาน และโครงการของกรมการฝึกหัดครู (พระนคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2516), หน้า 28.

⁵กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พุทธศักราช 2508 (พระนคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2508), หน้า 2.

⁶กรมการฝึกหัดครู, งานผลิตครูและยกมาตรฐานครู พ.ศ. 2510 - 2514 ของกรมการฝึกหัดครู (พระนคร: กรมการฝึกหัดครู, 2510), หน้า 2.

⁷Curle Adam, Educational Strategy for Developing Societies (Tavistock Publications, 1963), p. 180.

⁸ชุนิกา พิชัยณรงค์สงคราม, "ปัญหาสำคัญในระบบการศึกษาของไทย," วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ, 11 (มิถุนายน, 2515), หน้า 60 - 62.

สถานศึกษาของกรมการฝึกหัดครูได้แก่วิทยาลัยครู ซึ่งตั้งกระจายอยู่ในจังหวัดต่างๆทั่วประเทศรวม 36 แห่ง⁹ วิทยาลัยครูเหล่านี้มีหน้าที่รับนักเรียนฝึกหัดครู เข้าเรียนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ แต่ในปีหนึ่งๆมีนักเรียนที่สมัครเข้าเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาทั่วประเทศเป็นจำนวนมากจนวิทยาลัยครูที่มีอยู่ไม่สามารถรับเข้าเรียนได้หมด¹⁰ การสอบคัดเลือกเพื่อให้ได้นักเรียนที่มีความรู้ ความสามารถดีที่สอดคล้องตามจำนวนที่กำหนดจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ นับแต่ปีการศึกษา 2508 เป็นต้นมา กรมการฝึกหัดครูรับเป็นผู้ดำเนินการจัดสอบคัดเลือกนักเรียนฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาแทนวิทยาลัยครูต่างๆทั่วประเทศ เริ่มตั้งแต่การสร้างแบบสอบคัดเลือก คำเนินการสอบ ตรวจสอบผลและประกาศผลการสอบคัดเลือก วิทยาลัยครูเพียงแต่รับนักเรียนฝึกหัดครูที่กรมการฝึกหัดครูคัดเลือกให้เข้าเรียน ซึ่งวิธีการดังกล่าวนี้ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นหลายประการ ประการสำคัญที่สุดก็คือ จำนวนผู้สมัครสอบคัดเลือกมีจำนวนมากและเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็วทุกปี กรมการฝึกหัดครูไม่สามารถดำเนินการสอบคัดเลือกให้เสร็จทันตามกำหนดเวลาเปิดภาคเรียนได้เนื่องจากขาดกำลังคน ดังนั้นในปีการศึกษา 2518 กรมการฝึกหัดครูจึงเปลี่ยนแปลงวิธีการสอบคัดเลือกใหม่ โดยมอบให้แต่ละวิทยาลัยครูเป็นผู้ดำเนินการสอบคัดเลือกนักเรียนฝึกหัดครูเข้าเรียนเอง.

วิทยาลัยครูนครสวรรค์เป็นวิทยาลัยครูที่รับนักเรียนฝึกหัดครูจาก 5 จังหวัด คือ นครสวรรค์ พิจิตร กำแพงเพชร อุทัยธานี และชัยนาท เข้าเรียน ในปีการศึกษา 2518 ได้ดำเนินการสอบคัดเลือกนักเรียนฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา โดยเปิดรับสมัครระหว่างวันที่ 16 - 22 มีนาคม 2518 มีผู้สมัครสอบคัดเลือกรวมทั้งสิ้น 4,296 คน แต่วิทยาลัยครู

⁹กรมการฝึกหัดครู, หน้าที่ งาน และโครงการของกรมการฝึกหัดครู (พระนคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2516), หน้า 100.

¹⁰เรื่องเดียวกัน , หน้า 21.

นครสวรรค์จะรับเข้าเรียนได้เพียง 605 คนเท่านั้น¹¹ ผู้สมัครสอบคัดเลือกได้เข้าสอบแข่งขัน โดยสอบข้อเขียนเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2518 วิชาที่สอบคัดเลือกมี 6 วิชา แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 เวลา $2\frac{1}{2}$ ชั่วโมง มี 3 วิชา คือ ความรู้ทั่วไป คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ฉบับที่ 2 เวลา $2\frac{1}{2}$ ชั่วโมง มี 3 วิชา คือ ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา แบบสอบคัดเลือกทั้ง 6 วิชานี้ สร้างขึ้นโดยอาจารย์ของวิทยาลัยครูนครสวรรค์ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นที่กรรมการออกข้อสอบ

ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นอาจารย์ผู้สอนนักเรียนฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา และทำงานในแผนกวิชาการศึกษาของวิทยาลัยครูนครสวรรค์ มีความสนใจในแบบสอบคัดเลือกชุดนี้มากกว่าแบบสอบคัดเลือกชุดอื่นจะมีคุณภาพและประสิทธิภาพในการคัดเลือกได้ก็เพียงใด สามารถใช้เป็นแบบสอบคัดเลือกนักเรียนฝึกหัดครูที่มีความรู้ ความสามารถที่จะเข้าเรียนจนจบการศึกษาได้มากน้อยเพียงใด และโดยเฉพาะอย่างยิ่งแบบสอบคัดเลือกชุดนี้ได้สร้างขึ้นและใช้สอบคัดเลือกเลย ไม่ได้ผ่านการทดลองหรือการวิเคราะห์มาก่อน ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิเคราะห์แบบสอบคัดเลือกชุดนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้นในการสอบคัดเลือกปีต่อไป อันจะนำมาซึ่งความยุติธรรมในการสอบคัดเลือกและลดความสูญเสียไปทางการศึกษาที่เกิดจากการคัดเลือกนักเรียนไม่เหมาะสมเข้าศึกษา

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบคัดเลือกแต่ละวิชา โดยการวิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาอำนาจจำแนก (Discriminating Power) และระดับความยาก (Degree of Difficulty) ของแบบสอบเป็นรายข้อ

¹¹ กรมการฝึกหัดครู, ประกาศกรมการฝึกหัดครู เรื่อง การรับนักเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ปีการศึกษา 2518 (ประกาศ ณ วันที่ 30 มกราคม 2518, อัดสำเนา), หน้า 5.

2. เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบสอบคัดเลือกแต่ละวิชา โดยการหาสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง (Reliability Coefficient) และสัมประสิทธิ์แห่งความตรงเชิงพยากรณ์ (Predictive Validity Coefficient)

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐานว่า แบบสอบคัดเลือกนักเรียนฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ของวิทยาลัยครูนครสวรรค์ ประจำปีการศึกษา 2518 ทั้ง 6 วิชา มีคุณภาพดี ทั้งระดับความยากและอำนาจจำแนก มีสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงและความตรงเชิงพยากรณ์ ที่เหมาะสมที่จะเป็นแบบสอบคัดเลือกได้

ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบคัดเลือกแต่ละวิชาเป็นรายข้อให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น สำหรับใช้คัดเลือกนักเรียนฝึกหัดครูที่มีความรู้และมีคุณสมบัติเหมาะสมเข้าศึกษาในปีการศึกษาต่อไป เป็นการช่วยลดความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาซึ่งอาจเกิดขึ้นเนื่องจากการตกใจออก หรือ ตกต้องเรียนซ้ำในบางวิชา และผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลในการพิจารณาเลือกแบบสอบคัดเลือกชุดที่เหมาะสมเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสอบคัดเลือกต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. แบบสอบที่นำมาวิเคราะห์ครั้งนี้เป็นแบบสอบคัดเลือกนักเรียนฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ของวิทยาลัยครูนครสวรรค์ ประจำปีการศึกษา 2518 ซึ่งประกอบด้วยแบบสอบ 6 วิชา คือ วิชาความรู้ทั่วไป คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา แบบสอบทั้ง 6 วิชานี้คณาจารย์ของวิทยาลัยครูนครสวรรค์ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการออกข้อสอบเป็นผู้สร้างขึ้น

2. กระจายคำตอบของแบบสอบคัดเลือกแต่ละวิชาที่นำมาวิเคราะห์ เป็นกระจายคำตอบที่สัมพันธ์อย่างมาจากระการคำตอบของผู้สอบคัดเลือกเข้าเรียนฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาของวิทยาลัยครูนครสวรรค์ ประจำปีการศึกษา 2518 ซึ่งมีผู้สมัครสอบคัดเลือก 4,296 คน แต่ขาดสอบ 122 คน จึงเหลือจำนวนผู้เข้าสอบคัดเลือก 4,174 คน

3. ในการวิจัยครั้งนี้ รายละเอียดต่างๆเกี่ยวกับตัวประกอบทางจิตวิทยาที่อาจมีผลต่อการสอบของผู้เข้าสอบคัดเลือก จะไม่นำมาพิจารณา

4. สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนที่นำมาเป็นเกณฑ์ (Criterion) ในการหาสัมประสิทธิ์แห่งความตรงเชิงพยากรณ์ของแบบสอบคัดเลือก ได้ใช้อันดับคะแนนเฉลี่ย (G.P.A.) สะสมของนักเรียนในภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2518

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

คะแนนที่ผู้เข้าสอบคัดเลือกได้รับในแต่ละวิชาของแบบสอบคัดเลือก อาจจะไม่ได้อาจสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนโดยแท้จริง เนื่องจากในขณะที่ทำการสอบอาจมีสภาพการบางอย่างเข้ามาอิทธิพล ทำให้ผลการสอบคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง เช่น ความกังวลใจ ความไม่สบาย เป็นต้น ซึ่งอาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้เมื่อนำผลการสอบมาวิเคราะห์

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. แบบสอบคัดเลือกแต่ละวิชา มีเนื้อหาครอบคลุมตามหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ. 3) ตามพินความรู้ของผู้เข้าสอบคัดเลือก
2. ผู้เข้าสอบคัดเลือกแต่ละวิชา มีลักษณะเหมือนกันทุกครั้งที่เข้าสอบ ไม่ว่าจะเป็นการสอบในเวลาเช้าหรือเวลาบ่าย
3. คะแนนที่ได้จากแบบสอบคัดเลือกทุกวิชา ถือว่าผู้เข้าสอบได้ทำแบบสอบอย่างตั้งใจ และเต็มความสามารถแล้ว คะแนนที่ได้รับจึงถือว่าเชื่อถือได้
4. อันดับคะแนนเฉลี่ย (G.P.A.) สะสมของนักเรียนในภาคเรียนที่ 1 และ 2

ปีการศึกษา 2518 ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ (Criterion) นั้นเชื่อถือได้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

วิทยาลัย หมายถึง วิทยาลัยครูนครสวรรค์ สังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

นักเรียน หมายถึง นักเรียนฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2518 ของวิทยาลัยครูนครสวรรค์

ผู้สอบคัดเลือก หมายถึง ผู้ที่สมัครสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ณ วิทยาลัยครูนครสวรรค์ ประจำปีการศึกษา 2518 และได้เข้าสอบขอเขียน ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 4,174 คน

แบบสอบคัดเลือก หมายถึง แบบสอบที่คณาจารย์ของวิทยาลัยครูนครสวรรค์สร้างขึ้นเพื่อใช้สอบคัดเลือกบุคคลเข้าเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาของวิทยาลัยครูนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2518 แบบสอบคัดเลือกชุดนี้ประกอบด้วยแบบสอบ 6 วิชา คือ วิชาความรู้ทั่วไป คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา แบบสอบทั้ง 6 วิชานี้มีลักษณะเหมือนกันคือเป็นข้อสอบแบบเลือกคำตอบที่ถูกต้อง (Multiple - choice) ชนิด 5 ตัวเลือก และมีความยาววิชาละ 50 ข้อ

ศูนย์วิทยุโทรพยากรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย